

TILSKIPUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS 95/47/EB**frá 24. október 1995****um notkun staðla um merkjasendingar fyrir sjónvarp****EVROÞUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS
HAFA,**

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 57. (2. mgr.), 66. og 100. gr. a,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar⁽²⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 189. gr. b í sáttmálanum⁽³⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

Bandalagið hefur með ákvörðunum ráðsins 89/337/EBE⁽⁴⁾ og 89/630/EBE⁽⁵⁾ viðurkennt lykilyfðingu háþróaðrar sjónvarps- og háskerpusjónvarpsþjónustu (HDTV) fyrir neytendamarkað evrópska rafeindaiðnaðarins og fyrir evrópska sjónvarps- og kvikmyndaiðnaðinn og sett fram skipulagsáætlun til að innleiða háþróaða sjónvarps- og háskerpusjónvarpsþjónustu í Evrópu.

Markmiðin sem eru sett með áætluninni um að innleiða háskerpusjónvarp í Evrópu eru óaðskiljanlegur hluti af stefnu bandalagsins á sviði hljóð- og myndmiðlunar og í því sambandi skal mikilvægi tilskipunar ráðsins 89/552/EBE frá 3. október 1989 um samræmingu tiltekinna ákvæða í lögum og stjórnáætlunum í aðildarríkjunum um sjónvarpsrekstur⁽⁶⁾ áréttað. Með hliðsjón af framförum á sviði hljóð- og myndmiðlunar í Evrópu skal tekið tillit til annarra markmiða þessarar stefnu, til að mynda markmiða um uppbyggingu sem taka meðal annars til framleiðsluþróunar í löndum eða á svæðum sem hafa takmarkað bolmagn á sviði hljóð- og myndmiðlunar.

(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stjttíð. EB nr. L 281, 23. 11. 1995, bls. 51, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 79/96 frá 13. desember 1996 um breytingu á II. viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og vottun) og X. viðauka (Hljóð- og myndmiðlun) við EES-samninginn, sjá þessa útgáfu af EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalagsins.

(1) Stjttíð. EB nr. C 341, 18. 12. 1993, bls. 18 og Stjttíð. EB nr. C 321, 18. 11. 1994, bls. 4.

(2) Stjttíð. EB nr. C 148, 30. 5. 1994, bls. 1.

(3) Álit Evrópuþingsins frá 19. apríl 1994 (Stjttíð. EB nr. C 128, 9. 5. 1994, bls. 54), sameiginleg afstaða ráðsins frá 22. desember 1994 (Stjttíð. EB nr. C 384, 31. 12. 1994, bls. 36) og ákvörðun Evrópuþingsins frá 13. júní 1995 (Stjttíð. EB nr. C 166, 3. 7. 1995).

(4) Stjttíð. EB nr. L 142, 25. 5. 1989, bls. 1.

(5) Stjttíð. EB nr. L 363, 13. 12. 1989, bls. 30.

(6) Stjttíð. EB nr. L 298, 17. 10. 1989, bls. 23.

Í tilskipun ráðsins 92/38/EBE frá 11. maí 1992 um notkun staðla um merkjasendingar fyrir gervihnattasjónvarp⁽⁷⁾ eru sett ákvæði um hvaða staðla skuli nota fyrir nútímalegar sjónvarpsútsendingar; þannig skal nota evrópska HD-MAC-staðalinn⁽⁸⁾ fyrir gervihnatta- og kapalútsendingar fyrir háskerpusjónvarp, sem er að hluta stafrænt, en D2-MAC⁽⁹⁾-staðalinn fyrir aðrar gervihnatta- og kapalútsendingar, sem eru að hluta stafrænar, með skjásníðinu 16:9.

Markmiðið með ákvörðun ráðsins 93/424/EBE frá 22. júlí 1993 um aðgerðaáætlun við að innleiða háþróaða sjónvarpsþjónustu í Evrópu⁽¹⁰⁾ er að ýta undir að skjásníðið 16:9 (625 eða 1250 línur) verði tekið upp, óháð því hvaða Evrópustaðall er notaður og óháð því um hvernig útsendingu er að ræða (jarð-, gervihnatta- eða kapalútsendingu).

Samkvæmt 7. gr. tilskipunar 92/38/EBE skal framkvæmdastjórnin leggja fram skýrslu um hvaða áhrif tilskipunin hefur haft, um þróun markaðarins, einkum hvernig gengur að komast inn á markaðinn mælt samkvæmt hlutlægum viðmiðunum, og hvernig sjóðir bandalagsins hafa verið notaðir auk þess sem hún skal ef með þarf leggja tillögur fyrir ráðið um hvernig skuli laga þá tilskipun að þessari þróun.

Til að ná markmiðum bandalagsins, sem kveðið er á um í framangreindum ákvörðunum, og til að stuðla að því að innri markaðurinn geti starfað rétt, eins og kveðið er á um í 7. gr. a í sáttmálanum, með tilliti til merkjasendinga fyrir sjónvarp, þarf að ákveða sameiginlegt snið á útsendingar fyrir breiðskjái.

Alþjóðafjarskiptasambandið⁽¹¹⁾ hefur á alþjóðavísu mælt fyrir um að skjáhlutfallið 16:9 skuli notað fyrir háskerpusjónvarp og það er bæði æskilegt og mögulegt að þróa markað fyrir háþróaða sjónvarpsþjónustu og vörur sem hafa sama 16:9 skjáhlutfallið.

Að því er þessa tilskipun varðar skal miðað við þá lágmarkskröfu að sjónvarpsþjónusta fyrir breiðskjái noti flutningskerfi sem skilar nægilegum upplýsingum til að sérhæft viðtæki geti birt mynd sem fyllir út í skjáinn þar sem lóðrétt upplausn er algjör; sjónvarpsútsending með sniðinu 4:3, þar sem myndin er birt með bréfalúgunsníði (letter-box format), uppfyllir ekki framangreinda lágmarksviðmiðun og telst því ekki vera sjónvarpsþjónusta fyrir breiðskjái í þessari tilskipun.

(7) Stjttíð. EB nr. L 137, 20. 5. 1992, bls. 17.

(8) Tilvisunarnúmer ETSI-staðals: ETS 300 352.

(9) Tilvisunarnúmer ETSI-staðals: ETS 300 250.

(10) Stjttíð. EB nr. L 196, 5. 8. 1993, bls. 48.

(11) Í ITU-R tilmælum 709 eru „myndeiginleikar“, þar með talið skjáhlutfallið 16:9, skilgreindir.

Eins og sakir standa berast útsendingar til áhorfenda um jarð-, gervihnatta- eða kapalkerfi og mikilvægt er að gerðar verði ráðstafanir til að sem flestir áhorfendur fái aðgang að háþrúðum útsendingum fyrir breiðskjái.

Kapalsjónvarpsnet og tæknilegir eiginleikar þeirra, eins og þeir eru skilgreindir af aðildarríkjunum, eru mikilvægur þáttur í sjónvarpsgrunnvirkjum margra aðildarríkja og koma til með að hafa afgerandi áhrif á þróun háþrúðrar sjónvarpsþjónustu.

Þessi tilskipun hefur ekki áhrif á stofnloftnetskerfi eins og aðildarríkin skilgreina þau.

Nauðsynlegt er að taka upp sameiginlega staðla fyrir stafrænar sendingar á sjónvarpsmerkjum, hvort heldur sem þær fara um jarð-, gervihnatta- eða kapalkerfi, til að efla samkeppni á fjálsnum markaði; þessum málum er best borgið með því að fá viðurkenndri evrópskri staðlastofnun verkið í hendur, enda verði tekið tillit til, eftir því sem við á, niðurstaðna úr viðræðum aðila markaðarins þar sem stefnt er að almennu samkomulagi.

Slíka staðla skal setja með góðum fyrirvara, áður en boðið verður upp á stafrænar sjónvarpsútsendingar á markaðinum.

Aðgangsskilyrði hafa mikla þýðingu bæði fyrir neytendur og söluaðila áskriftarsjónvarps og fyrir rétthafa dagskrárefnis.

Víðtækt samráð hefur verið haft við viðkomandi rekstraraðila á evrópska markaðinum og hefur það leitt til samninga um ýmis málefni sem varða skilyrtan aðgang að stafrænu áskriftarsjónvarpi.

Þeir sem reka skilyrta aðgangsjónustu skulu eiga rétt á hagnaði af fjárfestingum sínum og fyrir að veita útvarpsrekendum þjónustu, enda verki það sem hvatning til frekari fjárfestinga.

Tryggja skal með lagasetningu að hinu sameiginlega evrópska brenglunarreikniriti verði komið fyrir í viðeigandi notendabúnaði í bandalaginu til að tryggja að grundvallarreglan sé sú að allir söluaðilar áskriftarsjónvarps geti selt öllum neytendum stafræns áskriftarsjónvarps í Evrópubandalaginu dagskrárefni sitt.

Það getur jafnframt verið gagnlegt að gera ráðstafanir til að geta breytt aðgangsskilyrðum áður en dagskrárefni greinist í kapalsjónvarpskerfi og til að framleiðendur geti framleitt aðgangsskilyrðakerfi samkvæmt leyfi.

Á sviði stafrænnar hljóð- og myndmiðlunar í Evrópu mun hætta á sjóræningjastarfsemi aukast, með neikvæðum afleiðingum fyrir rekstraraðila og söluaðila dagskrárefnis, og því er vaxandi þörf á að setja skýra lögjöf á evrópskum vettvangi til að berjast gegn sjóræningjastarfsemi.

Rétt er að fella tilskipun 92/38/EBE úr gildi og gefa út nýja tilskipun vegna aukinnar tæknipækkingar og breytinga sem hafa orðið á markaðinum.

Háþrúð sjónvarpsþjónusta tekur örum framförum og því er nauðsynlegt að aðildarríkin komi sér saman um aðferðir til að

mæta þessari þróun. Hætta er sú að ef þau gera ráðstafanir hvert fyrir sig gæti það haft í för með sér óæskilega uppskiptingu markaðarins fyrir vörur og þjónustu og leitt til tvíverknaðar. Af þeim sökum er skynsamlegra að gera slíkar ráðstafanir á vettvangi bandalagsins.

Í niðurstöðum formennskunnar á ráðstefnu sjö helstu iðnríkja heims um upplýsingaþjóðfélagið, sem var haldin í Brussel 25. til 26. febrúar 1995, var lögð áhersla á þörfina á rammaákvæðum er tryggi frjálstan aðgang að netum og að samkeppnisreglur séu virtar.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

Aðildarríkin skulu gera allar viðeigandi ráðstafanir til að stuðla að því að háþrúð sjónvarpsþjónusta, þar með talið sjónvarpsútsendingar fyrir breiðskjái, háskerpusjónvarp og sjónvarpsútsendingar sem eru að öllu leyti stafrænar, verði innleidd sem fyrst.

Aðildarríkin skulu sjá til þess að það verði ekki erfiðleikum bundið að færa sjónvarpsútsendingar, sem eru fyrir hendi með breiðskjássniði, yfir á stafræn net, sem eru opin almenningi, einkum með hliðsjón af tilskipun 92/38/EBE og ákvörðun 93/424/EBE, með það í huga að vernda hagsmuni rekstraraðila og sjónvarpsáhorfenda sem hafa fjárfest í framleiðslu eða búnaði til að taka á móti slíkum útsendingum.

2. gr.

Um allar jarð-, gervihnatta- eða kapalsjónvarpsútsendingar til áhorfenda í bandalaginu gildir eftirfarandi:

a) ef útsendingar eru með breiðskjássniði og 625 lína, og ekki að öllu leyti stafrænar, skal nota D2-MAC-útsendingarkerfi með skjásniðinu 16:9 eða 16:9 útsendingarkerfi sem er algjörlega samrýmanlegt við PAL eða SECAM.

Sjónvarpsútsendingar með breiðskjássniði eru samsettar af dagskrárefni sem er framleitt og klippt með það fyrir augum að verða sýnt með breiðskjássniði.

Sniðið 16:9 er viðmiðunarsnið fyrir sjónvarpsútsendingar með breiðskjássniði;

b) ef um háskerpuútsendingar er að ræða, sem eru ekki að öllu leyti stafrænar, skal nota HD-MAC-útsendingarkerfi;

c) ef útsendingar eru að öllu leyti stafrænar skal nota útsendingarkerfi sem hefur verið staðlað af viðurkenndri evrópskri staðlastofnun. Í þessu samhengi er útsendingarkerfið samsett af eftirfarandi einingum: meðhöndlun dagskrármerkja (vörpun hljóðmerkja, vörpun myndmerkja, fléttun merkja) og aðlögun fyrir útsendingarmiðla (rásarvörpun, mótun og, ef við á, orkudreifingu).

Útsendingarnet sem eru alveg stafræn og opin almenningi til dreifingar á sjónvarpsútsendingum verða að geta sent út með breiðskjásniði.

3. gr.

Sjónvarpstæki með innbyggðum skjá, sem er markaðssett með sölu eða leigu í bandalaginu í huga, og er með skjá sem er stærri en 42 cm, mælt á ská horna á milli, skal útbúið með minnst einni kló með opnum skilfleti (samkvæmt stöðlum viðurkenndrar evrópskrar staðlastofnunar) þannig að ekki sé erfiðleikum bundið að tengja jaðarbúnað, einkum viðbótarafkótara og stafrænan móttökubúnað.

4. gr.

Að því er varðar skilyrtan aðgang að stafrænum sjónvarpsútsendingum til áhorfenda í bandalaginu gilda eftirfarandi ákvæði, óháð sendingaraðferðum:

- a) allur neytendabúnaður, sem er seldur, leigður út eða á annan hátt hafður á boðstólum í bandalaginu og er notaður til að afrugla stafræn sjónvarpsmerki, skal vera þannig að hann geti:
  - afruglað merki er byggjast á sameiginlegu evrópsku brenglunarreikniriti sem viðurkennd evrópsk staðlastofnun stjórnar,
  - endurvarpað merkjum sem eru send ókótuð, að því tilskildu að leigutaki virði leigusamninginn ef um leigðan búnað er að ræða;
- b) skilyrt aðgangskerfi, sem eru í notkun á bandalagsmarkaðinum, skulu tæknilega þannig útbúin að hægt sé að skilyrða aðganginn á hagkvæman hátt hvað kostnað varðar við upphafsstöð kapalkerfisins, þannig að kapalsjónvarpsrekendur geti, á ákveðnum stöðum eða svæðum, haft fulla stjórn á þjónustufyrirtækjum sem nota skilyrt aðgangskerfi af þessu tagi;
- c) aðildarríkin skulu gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að rekstraraðilar skilyrtrar aðgangsjónustu, sem skapa og markaðssetja aðgang að stafrænum sjónvarpsútsendingum, án tillits til þess hvaða sendingaraðferðir eru notaðar:
  - bjóði öllum útvarpsrekendum án mismununar og með sanngjörnum skilyrðum tækniþjónustu sem gerir áhorfendum, sem hafa fengið afhenta afkótara hjá rekstraraðilunum, kleift að taka á móti stafrænum útsendingum útvarpsrekendanna, og að þeir virði samkeppnislög bandalagsins, einkum ef þeir koma til með að hafa ráðandi stöðu,
  - færi sérstakt reikningsbókhald yfir starfsemi þeirra sem rekstraraðilar skilyrts aðgangs.

Útvarpsrekendur skulu birta gjaldskrá fyrir áhorfendur þar sem tekið skal fram hvort viðbótarbúnaður er afhentur eða ekki.

Stafræn sjónvarpsþjónusta fellur einungis undir þessi ákvæði ef umrædd þjónusta er í samræmi við gildandi löggjöf bandalagsins;

- d) þegar réttahafar iðnhugverkaréttar á skilyrtum aðgangskerfum og vörum þeim tengdum veita leyfi til framleiðenda neytendabúnaðar, skulu þeir sjá til þess að það sé gert án mismununar og á jafnræðisgrundvelli. Að teknu tilliti til tæknilegra og viðskiptalegra þátta er rétt höfum óheimilt að setja þau skilyrði fyrir veitingu leyfa sem banna eða hindra með öðrum hætti að varan sé útbúin með:
  - annaðhvort stöðluðum skilfleti sem gefur möguleika á tengingum við ýmis önnur aðgangskerfi, eða
  - sérstökum útbúnaði sem tilheyrir öðru aðgangskerfi, að því tilskildu að leyfishafinn fullnægi viðeigandi sanngjörnum ákvæðum sem tryggja, að því er hann varðar, öryggi þeirra aðgerða sem rekstraraðilar skilyrtra aðgangskerfa stofna til.

Sjónvarpstæki með innbyggðan stafrænan afkótara verða að vera þannig útbúin að unnt sé að tengja við þau að minnsta kosti einn staðlaðan tengil sem gerir kleift að tengja aðgangsbúnað og aðrar einingar stafrænna sjónvarpskerfa við stafræna afkótarann;

- e) með fyrirvara um aðgerðir sem framkvæmdastjórnin eða aðildarríki getur gripið til á grundvelli sáttmálans, skulu aðildarríkin tryggja að allir aðilar sem eiga í deilum varðandi beitingu ákvæða sem eru sett með þessari grein eigi greiðan, og að öllu jöfnu ódýran, aðgang að viðeigandi málsmeðferð til lausnar deilum með það í huga að leysa slíkar deilur með sanngjörnum, skjótvirkum og gagnsæjum hætti.

Þessi málsmeðferð skal ekki koma í veg fyrir að annar hvor aðilanna geti höfðað skaðabótamál. Ef þess er farið á leit við framkvæmdastjórnina að hún gefi álit sitt á beitingu sáttmálans skal hún gera það við fyrstu hentugleika.

5. gr.

Sjónvarpsútsendingar með skjásniðinu 16:9 sem falla undir ákvæði 2. gr. og sem tekið er á móti og endursendar í kapalsjónvarpskerfum skulu endursendar í slíkum kerfum með skjásniðinu 16:9 hið minnsta.

6. gr.

Fyrir 1. júlí 1997, og á tveggja ára fresti upp frá því, skal framkvæmdastjórnin kanna framkvæmd þessarar tilskipunar og markaðshorfur fyrir stafrænar sjónvarpsútsendingar um gervallt Evrópusambandið og leggja skýrslu fyrir Evrópuþingið, ráðið og

efnahags- og félagsmálanefndina. Þessi skýrsla skal fjalla um markaðspróunina, einkum að því er varðar framfarir á sviði stafrænnar tækni og tengdrar þjónustu og einnig með tilliti til framfara á sviði tækni og viðskipta á markaðinum fyrir skilyrtan aðgang að stafrænum sjónvarpsútsendingum.

Ef með þarf skal framkvæmdastjórnin leggja tillögu fyrir ráðið um hvernig beri að laga þessa tilskipun að þeirri þróun sem á sér stað.

7. gr.

Tilskipun 92/38/EBE falli úr gildi níu mánuðum frá gildistöku þessarar tilskipunar.

8. gr.

1. Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórnáskilfyrirmæli til að fara að tilskipun þessari innan níu

mánaða frá gildistöku hennar. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

Þegar aðildarríkin samþykkja þessar ráðstafanir skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þær verða birtar opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

2. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um helstu ákvæði laga er þau samþykkja á því sviði sem tilskipun þessi tekur til.

9. gr.

Tilskipun þessi öðlast gildi á þeim degi sem hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

10. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Lúxemborg 24. október 1995.

Fyrir hönd Evrópuþingsins

K. HÄNSCH

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

L. ATIENZA SERNA

forseti.